

Číslo: 5357-14878/2019/Šin/371220106

SPRÁVA O ENVIRONMENTÁLNEJ KONTROLE

č. 23/2019/Z

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Stále pracovisko Nitra, Odbor integrovaného povoľovania a kontroly (ďalej len „Inšpekcia“), ako príslušný odborný kontrolný orgán – orgán štátneho dozoru podľa ustanovenia (ďalej len „ust.“) § 9 ods. 1 písm. a) a ust. § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 32 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vykonala environmentálnu kontrolu (ďalej len „kontrola“) podľa ust. § 34 ods. 1 zákona o IPKZ vo väzbe na ust. § 33 ods. 1 písm. f) a ods. 2 zákona o IPKZ z dôvodu uverejnenia rozhodnutia o záveroch o najlepších dostupných technikách. Počas kontroly a pri vypracovaní správy o kontrole sa postupovalo podľa zákona o IPKZ.

A. Kontrola

Typ kontroly:

§ 34 ods. 5 a 6 zákona o IPKZ – Bežná

Výsledok:

§ 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ

B. Orgán štátneho dozoru

Inšpektor:

Ing. Juraj Šimon

Číslo preukazu: 621

Telefón:

037 656 06 32

Elektronická adresa:

juraj.simon@sizp.sk

Inšpektor:

RNDr. Martin Jursa

Číslo preukazu: 495

Telefón:

037 656 06 31

Elektronická adresa:

martin.jursa@sizp.sk

B.1. Prizvaná osoba

Organizácia:

-

Adresa:

-

Zástupca:

-

Funkcia:

-

Telefón:

-

Elektronická adresa:

-

C. Prevádzkovateľ

Názov podľa OR: **BEST MEAT s.r.o. (ďalej len „prevádzkovateľ“)**
Adresa sídla: **Alejová 5, 040 11 Košice**
IČO: **46 645 217**
Kontrola oznámená: **22.02.2019** Spôsob: **ústne**
Zástupca: **Dezidér Gubo** Funkcia: **vedúci farmy**
Telefón: **0903 461 128**
Elektronická adresa: **oresany.hydinakk@gmail.com**

D. Prevádzka

Názov podľa IP: **Chov brojlerových kurčiat**
Adresa prevádzky: **Horné Orešany 688, 919 03 Horné Orešany**
Variabilný symbol: **371220106**
Integrované povolenie: **6697/OIPK-1911/06-Kč/371220106**
Vydané: **19. 12. 2006**
Právoplatné: **5. 1. 2007**
Projektovaná kapacita: **117 000 ks hydiny v jednom turnuse**
Kategória:

6.6. a) Intenzívny chov hydiny alebo ošipáných s miestom pre viac ako 40 000 ks hydiny.

E. Časová os

Vykonávacie rozhodnutie Komisie (ďalej len „VRK“): 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (ďalej len „BAT“) pre intenzívny chov hydiny alebo ošipáných

Dátum zverejnenia: **15. 02. 2017**
Dátum plnenia BAT: **15. 02. 2021**
Predchádzajúce kontrolované obdobie: **2. 10. 2015 – 15. 3. 2018**
Posledná kontrola: **16. 10. 2017 – 24. 04. 2018**
Kontrolované obdobie: **16. 03. 2018 – 22. 02. 2019**
Začatie kontroly: **22. 02. 2019**
Prvé miestne zisťovanie: **22. 02. 2019**
Vypracovanie správy: **18. 04. 2019**
Doručenie správy: **Deň prevzatia doporučenej zásielky s doručenkou**

F. Vykonané úkony

Fotodokumentácia: **Nie** Počet snímok: **-**
Videodokumentácia: **Nie**
Odňatie prvopisov: **Nie**
Odobraté vzorky: **Nie**
Meranie emisií: **Nie**
Iné: **-**

G. Zameranie kontroly – opis

Kontrola bola zameraná na zisťovanie, či nedošlo k zmene okolností, ktoré môžu viesť k zmene integrovaného povolenia z dôvodu uverejnenia právne záväzného aktu Európskej únie o záveroch o najlepších dostupných technikách – VRK.

H. Stav prevádzky v čase miestneho zisťovania – opis

Prevádzka je umiestnená v katastrálnom území Horné Orešany v objektoch poľnohospodárskeho družstva. Pozostáva z štyroch hál určených na intenzívny chov brojlerových kurčiat. Počas miestnej obhliadky vykonanej dňa 22. 02. 2019 sa na farme čistili haly. Farma bola ku dňu 12. 02. 2019 vyskladnená a naskladnená mala byť dňa 05. 03. 2019.

I. Použité podklady

1. VRK č. 2017/302/EÚ z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných
2. Integrované povolenie pre prevádzku vydané rozhodnutím č. 6697/OIPK-1911/06-Kč/371220106 zo dňa 19. 12. 2006
3. Súbor technicko-prevádzkových parametrov a technicko-organizačných opatrení (ďalej len „súbor TPP a TOO“)
4. Zmluva o odvoze a neškodnom odstránení vedľajších živočíšnych produktov
5. Zloženie kŕmnych zmesí pre výkrm brojlerových kurčiat podľa veku
6. Zmluva o odbere hydinového trusu s AGROLET, spol. s r.o.

J. Kontrolné zistenia

VŠEOBECNÉ ZÁVERY O BAT

1. BAT 1: Systémy environmentálneho riadenia (EMS)

V rámci úsilia o zlepšenie celkového environmentálneho správania fariem majú najlepšie dostupné techniky slúžiť na zavedenie a dodržiavanie systému environmentálneho riadenia.

Zistený stav **BAT 1 nie je uplatňovaný**

Opis **Áno**

Vyhodnotenie BAT sa vzťahuje na prevádzku „Chov brojlerových kurčiat“ Areál poľnohospodárskej výroby AGROLET Horné Orešany (ďalej len „prevádzka“), ktorá má menej ako 10 zamestnancov, a jej ročný obrat je menší ako 2 mil. EUR, preto nezodpovedá tzv. kategórii mikropodnik. Prevádzka nemá zavedený environmentálny manažérsky systém (EMS) podľa normy ISO 14 001 alebo EMAS, avšak pri chove hydiny sú dodržiavané povinnosti vyplývajúce z národnej legislatívy a z integrovaného povolenia, čo v konečnom dôsledku prispieva k zníženiu negatívneho vplyvu prevádzky na životné prostredie. V rámci tohto BAT možno deklarovať, že zamestnanci prevádzky pracujú podľa interne stanovených postupov výkrmu, sú pravidelne školení a vzdelávaní z právnych predpisov v oblasti životného prostredia a integrovaného povoľovania. V prípade havarijnej situácie by postupovali podľa súboru TPP a TOO, požiarneho evakuačného plánu farmy a požiarnych poplachových smerníc s ktorými sú oboznámený. Zamestnanci pravidelne vykonávajú kontrolu zariadení nutných pre chod farmy o čom vedú evidenciu na halovej karte a v prevádzkových záznamoch.

2. BAT 2: Správne hospodárenie

Na prechádzanie alebo obmedzenie vplyvu na životné prostredie a celkové zlepšenie výkonu sa v rámci BAT majú používať všetky techniky:

- a) správne umiestnenie prevádzky a priestorové usporiadanie
- b) vzdelávanie a školenie pracovníkov
- c) príprava núdzového plánu na riešenie neočakávaných emisií a incidentov
- d) pravidelná kontrola, oprava údržba konštrukcií a zariadení
- e) skladovanie uhynutých zvierat spôsobom, ktorým sa predchádza emisiám alebo ktorým sa emisie znižujú.

Zistený stav **BAT 2 je uplatňovaný použitím techník uvedených v písmenách (ďalej len „písm.“) b) až e)**

Opis **Áno**

Technika uvedená v písm. a) – sa pre danú prevádzku neuplatňuje, keďže ide o existujúcu prevádzku. Zamestnanci sú pravidelne preškolení z technológie chovu zvierat, postupu čistenia hál prevádzky, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ďalších interných predpisov. Záznamy o absolvovaní školení sú archivované v centrále spoločnosti. Pri vzniku neočakávaných udalostí pri prevádzke veľkého zdroja znečisťovania ovzdušia by prevádzkovateľ postupoval podľa súboru TPP a TOO na zabezpečenie ochrany ovzdušia, ktorý bol schválený Slovenskou Inšpekciou životného prostredia rozhodnutím IŽP BA č. 174-13851/37/2010/Koč/371220106/Z1 zo dňa 05. 05. 2010. Poverený pracovník vykonáva denne kontrolu zariadení určených pre potreby chovu ako aj ďalších zariadení využívaných pre činnosť prevádzky. Opravy a údržby zariadení pre účely chovu sú zaznamenávané v halových kartách, ostatné v prevádzkovej evidencii. Uhynuté zvieratá sú skladované v uzamykateľnom kafilérnom kontajneri. Tieto sú na základe požiadavky prevádzkovateľa odvážané oprávnenou spoločnosťou – ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt, podľa uzatvorenej zmluvy č. 01-10-042409 zo dňa 12. 12. 2016.

3. BAT 3: Riadenie výživy

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného dusíka, a tým aj emisie amoniaku, pri zachovaní nutričných potrieb zvierat, sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník alebo ich kombináciu

- a) zníženie celkového obsahu proteínu prostredníctvom krmiva a vyváženým obsahom dusíka na základe energetických potrieb a stráviteľných aminokyselín
- b) viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia
- c) pridanie kontrolovaných množstiev esenciálnych aminokyselín do krmiva s nízkym celkovým obsahom proteínu
- d) použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného dusíka.

Tabuľka 1.1.

Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného N na miesto pre zviera a rok)

Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N.	Odstavčatá	1,5 - 4,0
	Ošipané na výkrm	7,0 - 13,0
	Prasnice (vrátane ciciakov)	17,0 - 30,0
	Nosnice	0,4 - 0,8
	Brojlery	0,2 - 0,6
	Kačice	0,4 - 0,8
	Morky	1,0-2,3 ⁽³⁾

(1) Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

(2) Celkové množstvo vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

(3) Horná hranica intervalu sa vzťahuje na chov moriakov.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného dusíka v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav BAT 3 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b), d)

Opis Áno

V prevádzke sa používa kompletne krmivo určené na výkrm brojlerových kurčiat, ktoré je prispôbené špecifickým požiadavkám jednotlivých rastových fáz hydiny. Do krmiva sú pridávané biotechnologické prípravky (phyzyme xp resp. quantum blue), ktoré pozitívne ovplyvňujú fixáciu amoniaku v exkrementoch, čím znižujú množstvo uvoľneného amoniaku do ovzdušia. Okrem týchto prípravkov krmivá obsahujú aj doplnkové látky ako napríklad aminokyseliny (lyzín, metionín, threonín), vitamíny (A, D, E) a enzýmy (xylanáza, fytáza), ktoré prispievajú k lepšej stráviteľnosti živín a znižujú množstvo nestrávených živín v truse. Touto stratégiou kŕmenia brojlerov prevádzkovateľ prispieva k znižovaniu celkového množstva vylúčeného dusíka (ďalej len „N“). Prevádzkovateľ nepredložil výslednú hodnotu pre celkové množstvo vylúčeného N pre brojlerov chovaných v prevádzke uvádzanú v tabulke 1.1. BAT 3. Vydané integrované povolenie pre túto prevádzku v podmienkovej časti neustanovuje celkové množstvo vylúčeného N v súvislosti s BAT a je potrebné ho uviesť do súladu s VRK, resp. s BAT.

4. BAT 4: Riadenie výživy

S cieľom znížiť celkové množstvo vylúčeného fosforu pri zachovaní nutričných potrieb zvierat sa majú v rámci BAT používať také zloženie krmiva a nutričná stratégia, ktoré zahŕňajú niektorú z týchto techník uvedených v písm. a) až d) tohto BAT vo VRK alebo ich kombináciu

a) viacfázové kŕmenie so zložením krmiva prispôbeným špecifickým požiadavkám produkčného obdobia

b) použitie povolených kŕmnych doplnkových látok, ktoré znižujú celkové množstvo vylúčeného fosforu (napr. fytáza)

- c) používanie vysokostráviteľných anorganických fosfátov na čiastočné nahradenie konvenčných zdrojov fosforu v krmive.

Tabuľka 1.2.

Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT

Parameter	Kategória zvierat	Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT ^{(1) (2)} (počet kg vylúčeného P ₂ O ₅ na miesto pre zviera a rok)
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P ₂ O ₅ .	Odstavčatá	1,2 - 2,2
	Ošipané na výkrm	3,5 - 5,4
	Prasnice (vrátane ciciakov)	9,0 - 15,0
	Nosnice	0,10 - 0,45
	Brojlery	0,05 - 0,25
	Morky	0,15 - 1,0

⁽¹⁾ Dolnú hranicu intervalu je možné dosiahnuť pomocou kombinácie techník.

⁽²⁾ Celkové množstvo vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT sa pri žiadnom druhu hydiny nevzťahuje na mládky ani na plemenné zvieratá.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 24. Úrovně celkového množstva vylúčeného fosforu v súvislosti s BAT nemusia byť uplatniteľné pri ekologickej živočíšnej výrobe a chove druhov hydiny, ktoré neboli uvedené vyššie.

Zistený stav **BAT 4 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b)**

Opis **Áno**

V prevádzke sú používané štyri typy kŕmnych zmesí v závislosti od rastovej fázy a produkčného obdobia brojlerov. Výrobca v zložení všetkých typov kŕmív uvádza, že ako doplnkové látky využíva enzýmy xylanáza a fytáza, z ktorých hlavne fytáza zlepšuje stráviteľnosť a využiteľnosť fosforu (ďalej len „P“) obsiahnutého v krmive a tým prispieva k zníženiu množstva vylúčeného P. Prevádzkovateľ nepredložil výslednú hodnotu pre celkové množstvo vylúčeného P pre brojlerov chovaných v prevádzke uvádzané v tabuľke 1.2.. Vydané integrované povolenie pre túto prevádzku v podmienkovej časti neustanovuje celkové množstvo vylúčeného P v súvislosti s BAT a je potrebné ho uviesť do súladu s VRK, resp. s BAT.

5. BAT 5: Efektívne využívanie vody

Na efektívne využívanie vody sa v rámci BAT má používať kombinácia týchto techník:

- vedenie záznamov o využívaní vody
- vyhľadávanie a odstraňovanie únikov vody
- používanie vysokotlakových čističov na čistenie priestorov na ustajnenie zvierat a zariadení
- výber a použitie vhodných zariadení (napr. kvapkové napájačky)

- e) overenie a (v prípade potreby) pravidelná úprava kalibrácie zariadení na napájanie pitnou vodou
- f) opätovné použitie nekontaminovanej dažďovej vody ako vody na čistenie.

Zistený stav **BAT 5 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) až d)**
Opis **Áno**

Prevádzkovateľ vedie dennú evidenciu záznamov o využívaní vody na farme. Každodenným zaznamenávaním spotreby vody je možné okamžite vyhodnotiť a reagovať na prípadné úniky vody. V rámci technologického postupu výkrmu prevádzkovateľ uplatňuje používanie vysokotlakového čistiaceho zariadenia typu K801TS COMET na umývanie chovných hál a technológie. V prevádzke sú používané kvapkové napájačky s niplami, ktoré umožňujú efektívne hospodárenie s vodou, pri zachovaní dostupnosti vody pre hydinu ad libitum. Technika uvedená v písm. f) nemusí byť a ani nie je v prevádzke uplatnená, keďže ide o existujúcu farmu.

6. BAT 6: Emisie z odpadovej vody

S cieľom znížiť tvorbu odpadovej vody sa má v rámci BAT používať kombinácia techník:

- a) udržiavanie čo najmenšieho rozsahu znečistených plôch výbehu
- b) minimalizovanie použitia vody
- c) oddelenie nekontaminovanej dažďovej vody od tokov odpadovej vody, ktorá vyžaduje spracovanie.

Zistený stav **BAT 6 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), b)**
Opis **Áno**

Brojlery sú chované v halách bez možnosti výbehu. Na zníženie objemu odpadovej vody sa v prevádzke využíva technika umývania hál pomocou vysokotlakového čistiaceho zariadenia typu K801TS COMET. Technika uvedená v písm. c) nemusí byť a ani nie je v prevádzke uplatnená, keďže ide o existujúcu farmu.

7. BAT 7: Emisie z odpadovej vody

S cieľom znížiť emisie do vody z odpadových vôd sa má v rámci BAT používať niektorá z techník alebo ich kombinácia:

- a) odvádzanie odpadovej vody do vyhradenej nádoby alebo skládky kalov
- b) úprava odpadovej vody
- c) aplikácia odpadovej vody na pôdu napr. pomocou zavlažovacieho systému v podobe postrekovača, pojazdného zavlažovacieho zariadenia, cisterny alebo hadicového aplikátora.

Zistený stav **BAT 7 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. a)**
Opis **Áno**

Odpadové vody vznikajúce pri čistení chovných hál sú akumulované v žumpách. V prevádzke sa nachádza štyri žumpy pre chovné haly a jedna žumpa pre administratívnu budovu.

8. BAT 8: Efektívne využívanie energie

Na efektívne využívanie energie na farme sa v rámci BAT má používať kombinácia techník:

- a) systémy vykurovania/chladenia a ventilácie s vysokou účinnosťou
- b) optimalizácia systémov vykurovania/chladenia a ventilácie, ako aj riadenia, najmä tam, kde sa využívajú systémy na čistenie vzduchu
- c) izolácia stien, podláh a/alebo stropov priestorov na ustajnenie zvierat

- d) použitie energeticky účinného osvetlenia
- e) použitie výmenníkov tepla. Môže sa použiť jeden z týchto systémov: 1. vzduch-vzduch, 2. vzduch-voda, 3. vzduch-zem
- f) použitie tepelných čerpadiel na rekuperáciu tepla
- g) rekuperácia tepla s využitím vyhrievanej a ochladzovanej podlahy s podstielkou
- h) použitie prirodzeného vetrania

Zistený stav **BAT 8 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), d)**

Opis **Áno**

V prevádzke sa používajú vyhrevné teplovzdušné agregáty s vysokou účinnosťou tzv. Ermafy v hale č. 3 sú dva a v ostatných halách sú po štyri kusy. Ventilácia hál je riadená pomocou automatického systému. V každej hale je riadiaca jednotka, ktorá pomocou meracích sond vyhodnocuje, či sú zabezpečené základné parametre pre priaznivý priebeh výkrmu hydiny. Haly nie sú zaizolované. Vo všetkých chovných halách je využívané energeticky účinné LED osvetlenie. Techniky uvedené v písm. b), e) až h) – sa v prevádzke neuplatňujú, keďže ich zavedenie by si vyžiadalo požiadavku priestorovosti a zvýšené prevádzkové náklady.

9. BAT 9: Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má vytvoriť a realizovať plán na riadenie hluku, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky

- a) Protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy
- b) Protokol na vykonávanie monitorovania hluku
- c) Protokol na reakcie na zistené výskyty hluku
- d) Program znižovania hluku určený napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií hluku, označenie príspevkov zdroja a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie
- e) Posúdenie minulých výskytov hluku a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte hluku

Zistený stav **BAT 9 nie je uplatňovaný, keďže nebolo podložené obrážovanie hlukom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

10. BAT 10: Emisie hluku

S cieľom zabrániť vzniku emisií hluku alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi prevádzkou a citlivými receptormi
- b) umiestnenie zariadenia
- c) prevádzkové opatrenia
- d) zariadenia s nízkou hlučnosťou
- e) zariadenia na zníženie hluku
- f) znižovanie hluku.

Zistený stav **BAT 10 je uplatňovaný použitím kombinácie techník uvedených v písm. a), c)**

Opis **Áno**

Prevádzka je dostatočne vzdialená od citlivých receptorov (cca 500 m). Pri vykonávaní činnosti zamestnanci v plnom rozsahu plnia prevádzkové opatrenia na zamedzenie hlučnosti.

11. BAT 11: Emisie prachu

Na zníženie emisií prachu z jednotlivých budov pre zvieratá sa má v rámci BAT má použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zníženie tvorby prachu v budovách pre hospodárske zvieratá*
- b) zníženie koncentrácie prachu*
- c) úprava vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu.*

Zistený stav *BAT 11 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. a)*

Opis *Áno*

Z techník na zníženie tvorby prachu v hospodárskych budovách, sú v prevádzke uplatnené nasledovné - pre výkrm brojlerov sa v prevádzke sa využíva ad libitný spôsob kŕmenia, aplikácia čerstvej podstielky sa vykonáva ručne. Kŕmna zmes má formu granúl, ktorých veľkosť je prispôbená aktuálnej rastovej fáze hydiny. Na zníženie koncentrácie prachu sa používa vodná hmľa. Technika na úpravu vyfukovaného vzduchu pomocou systému na čistenie vzduchu sa v prevádzke nevyužíva.

12. BAT 12: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT vytvoriť, realizovať a pravidelne preskúmať plán na riadenie zápachu, ktorý je súčasťou systému environmentálneho riadenia (pozri položku BAT 1) a ktorý zahŕňa tieto prvky:

- a) protokol obsahujúci príslušné opatrenia a harmonogramy*
- b) protokol na vykonávanie monitorovania zápachu*
- c) protokol na reakcie na zistené obťažovanie zápachom*
- d) program prechádzania a odstraňovania zápachu učená napr. na identifikáciu zdrojov, monitorovanie emisií zápachu, označenie príspevkov zdrojov a vykonávanie opatrení na ich elimináciu a /alebo zmiernenie*
- e) posúdenie minulých výskytov zápachu a nápravných opatrení a šírenie poznatkov o výskyte zápachu.*

Zistený stav *BAT 12 nie je uplatňovaný, keďže nebolo podložené obťažovanie zápachom z prevádzky u citlivých receptorov*

Opis *Nie*

13. BAT 13: Emisie zápachu

S cieľom zabrániť vzniku emisií zápachu a/alebo vplyvu zápachu z farmy alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) zabezpečenie dostatočnej vzdialenosti medzi farmou a citlivými receptormi*
- b) použitie systému ustajnenia, v ktorom je zavedený jeden z nasledujúcich princípov alebo ich kombinácia – uvedené v BAT 13*
- c) optimalizovanie podmienok vypúšťania vyfukovaného vzduchu z budovy pre zvieratá*
- d) použitie systémov čistenia vzduchu*
- e) použitie niektorej z techník alebo ich kombinácie uvedených v BAT 13 písm. e)*
- f) spracovanie hnoja pomocou niektorých z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. f) s cieľom minimalizovať emisie zápachu počas aplikovania do pôdy*
- g) použitie niektorej z týchto techník (uvedených v BAT 13 písm. g) alebo ich kombinácie na aplikáciu hnoja do pôdy*

Zistený stav *BAT 13 je uplatňovaný použitím techník uvedených v písm. a), b)*

Opis Áno

Prevádzka je vzdialená od citlivých receptorov cca 500 m, čo možno považovať za dostatočne ďaleko. Na halách sú zabudované komíny na odvádzanie vzduchu nad úroveň strechy. Hydina je v jednopodlažných halách naskladňovaná na podstielku, ktorá je počas celého chovného turnusu udržiavaná v suchu a aeróbných podmienkach.

14. BAT 14: Emisie zo skladovania pevného hnoja

Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania pevného hnoja sa má v rámci BAT použiť niektorá z týchto techník alebo ich kombinácia:

- a) zníženie pomeru plochy povrchu, ktorý vytvára emisie, k objemu haldy pevného hnoja
- b) zakrytie hald pevného hnoja
- c) skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku.

Zistený stav **BAT 14 nie je uplatňovaný, keďže hnoj nie je skladovaný v prevádzke**

Opis Áno

Vedľajší živočíšny produkt tzv. hnoj, prevádzkovateľ predáva na základe zmlúv o odbere hydínového trusu uzatvorených na dobu neurčitú s odberateľom (AGROLET, spol. s r.o.), ktorý zabezpečujú aplikáciu trusu na pozemkoch, ktoré obhospodaruje.

15. BAT 15: Emisie zo skladovania pevného hnoja

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody z uskladnenia pevného hnoja alebo, ak to nie je možné, dosiahnuť ich zníženie sa má v rámci BAT použiť kombinácia týchto techník v uvedenom poradí priorit:

- a) skladovanie vysušeného pevného hnoja v prístrešku
- b) použitie betónového sila na skladovanie pevného hnoja v prístrešku
- c) skladovanie pevného hnoja na pevnej nepriepustnej podlahe s kanalizačným systémom a zbernou nádržou na odtekajúce látky
- d) výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie pevného hnoja počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy
- e) skladovanie pevného hnoja na poľných haldách vzdialených od povrchových a /alebo podzemných vodných tokov, do ktorých by mohli preniknúť odtekajúce látky v kvapalnej podobe

Zistený stav **BAT 15 nie je uplatňovaný, keďže hnoj nie je skladovaný v prevádzke**

Opis Nie

16. BAT 16: Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skladovania hnojovice sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) vhodný návrh a riadenie skládky hnojovice pomocou kombinácie techník uvedených v BAT 15 písm. a)
- b) prekrytie skládky hnojovice
- c) acidifikácia hnojovice

Zistený stav **BAT 16 nie je uplatnený, keďže hnojovica v prevádzke nevzniká, a teda nie je ani skladovaná**

Opis Nie

17. BAT 17: Emisie zo skladovania hnojovice

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu zo skládky hnojovice so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) minimalizovanie premiešavania hnojovice
- b) prekrytie skládky hnojovice so zemným valom pružným alebo plávajúcim krytom.

Zistený stav **BAT 17 nie je uplatňovaný, pretože lagúna na skladovanie hnojovice sa v prevádzke nenachádza**

Opis **Nie**

18. BAT 18: Emisie zo skladovania hnojovice

S cieľom zabrániť emisiám do pôdy a vody zo zhromažďovania hnojovice, jej prepravy potrubiami a zo skládok a/alebo úložiska so zemným valom (lagúny) sa má v rámci BAT použiť kombinácia techník:

- a) použitie skládok, ktoré sú schopné odolať mechanickým, chemickým a tepelným vplyvom
- b) výber zásobníka s dostatočnou kapacitou na uloženie hnojovice počas období, v ktorých nie je možná aplikácia do pôdy
- c) zhotovenie nepriepustných zariadení a vybavenia na zhromažďovanie a premiestňovanie hnojovice (napr. jamy, kanály, odtoky, čerpacie stanice)
- d) skladovanie hnojovice na skládkach so zemným valom (lagúnach) s nepriepustným dnom a stenami, napr. s obložením z ílu alebo plastu (alebo s dvojitém obložením)
- e) inštalácia systému na zisťovanie únikov, napr. zloženého z geomembrány, drenážnej vrstvy a drenážneho potrubného systému
- f) kontrola konštrukčnej celistvosti skládok najmenej raz ročne.

Zistený stav **BAT 18 nie je uplatňovaný, keďže hnojovica v prevádzke nevzniká, a teda nie je ani zhromažďovaná ani prepravovaná**

Opis **Nie**

19. BAT 19: Spracovanie hnoja na farme

Ak sa využíva spracovanie hnoja na farme, na zníženie emisií dusíka, fosforu, zápachu a mikrobiálnych patogénov do vzduchu a vody a uľahčenie skladovania hnoja a/alebo aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT hnoj spracúvať pomocou niektorej z techník alebo ich kombinácie uvádzaných v písm. a) až f) tohto BAT vo VRK.

- a) mechanická separácia hnojovice
- b) anaeróbny rozklad hnoja v zariadení na bioplyn
- c) použitie externého tunela na sušenie hnoja
- d) aeróbny rozklad (prevzdušňovanie) hnojovice
- e) nitrifikácia a denitrifikácia hnojovice
- f) kompostovanie pevného hnoja.

Zistený stav **BAT 19 nie je uplatňovaný, pretože hnoj sa v prevádzke nespracúva**

Opis **Nie**

20. BAT 20: Aplikácia hnoja do pôdy

Na prevenciu, alebo prípadne, ak to nie je možné, zníženie emisií dusíka, fosforu a mikrobiálnych patogénov do pôdy a vody v dôsledku aplikácie hnoja do pôdy sa majú v rámci BAT použiť všetky techniky:

- a) posúdenie pôdy, do ktorej sa bude hnoj aplikovať, s cieľom identifikovať riziká odtoku

- b) zachovanie dostatočnej vzdialenosti medzi poľami, na ktoré sa aplikuje hnoj (so zachovaním pásu pôdy bez aplikácie hnoja)
- c) vyhýbanie sa aplikácii hnoja, ak môže existovať značné riziko odtoku
- d) prispôsobenie dávkovania pri aplikácii hnoja do pôdy pri zohľadnení obsahu dusíka a fosforu v hnoji a charakteristík pôdy (napr. obsah živín), sezónnych požiadaviek plodín a poveternostných podmienok a podmienok poľa, ktoré by mohli spôsobiť odtok
- e) zosúladenie aplikácie hnoja do pôdy s výživovými nárokmi plodín
- f) kontrola vyhnojovaných polí v pravidelných intervaloch s cieľom identifikovať akýkoľvek príznak odtoku a v prípade potreby primerane zasiahnuť
- g) zabezpečenie primeraného prístupu ku skládke hnoja a efektívne nakladanie hnoja bez únikov
- h) kontrola, či sú stroje na aplikáciu hnoja do pôdy v prevádzkyschopnom stave a nastavené na správne dávkovanie.

Zistený stav **BAT 20 nie je uplatňovaný, pretože prevádzkovateľ neaplikuje hnoj do pôdy**

Opis **Nie**

21. BAT 21: Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie množstva emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnojovice do pôdy sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník alebo ich kombinácia:

- a) riedenie hnojovice a následné využitie techník, medzi ktoré patrí napríklad použitie nízkotlakového vodného zavlažovacieho systému
- b) pásový rozmetávač s využitím niektorých z týchto techník: 1. vlečná hadica, 2. vlečná radlica
- c) zariadenie na plytkú iniektáž (otvorená štrbina).
- d) zariadenie na hlbokú iniektáž (uzatvorená štrbina).
- e) acidifikácia hnojovice

Zistený stav **BAT 21 nie je uplatňovaný, pretože hnojovica v prevádzke nevzniká, a teda nie je prevádzkovateľom ani aplikovaná do pôdy**

Opis **Nie**

22. BAT 22: Aplikácia hnoja do pôdy

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z aplikácie hnoja do pôdy sa má v rámci BAT zapracovať hnoj do pôdy v čo najkratšom čase.

Zistený stav **BAT 22 nie je uplatňovaný, pretože prevádzkovateľ hnoj nezapracúva do pôdy, ale ho odpredáva**

Opis **Nie**

23. BAT 23: Emisie z celého výrobného procesu

Na zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu pri chove ošípaných (vrátane prasníc) alebo hydiny sa v rámci BAT má odhadnúť alebo vypočítať zníženie emisií amoniaku z celého výrobného procesu prostredníctvom BAT zavedených na farme.

Zistený stav **BAT 23 je uplatňovaný**

Opis **Áno**

Podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej Republiky (ďalej len „MŽP SR“) č. 410/2012 ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v súčinnosti s Vestníkom MŽP SR č. 5/2008 Všeobecné emisné závislosti a všeobecné emisné faktory

pre vybrané technológie a zariadenia, si prevádzkovateľ uplatňuje zníženie emisií amoniaku o 50 %. Toto zníženie je možné aplikovať na základe toho, že krmivo používané v prevádzke obsahuje biotechnologické prípravky. Prevádzka je kategorizovaná ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia, a tak je prevádzkovateľ povinný každoročne odovzdávať údaje o súhrnných emisiách a poplatkoch príslušnému Okresnému úradu na tlačivách NEIS.

24. BAT 24: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa má monitorovať celkové množstvo dusíka a celkové množstvo fosforu vylúčené v hnoji pomocou niektorej z techník:

- a) výpočet pomocou materiálovej bilancie dusíka a fosforu na základe príjmu krmiva, celkového obsahu proteínu v strave, celkového obsahu fosforu a výkonnosti zvierat
- b) odhad na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnoji

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 24 nie je uplatňovaný**

Opis **Áno**

Ak má prevádzkovateľ po roku 2021 ambíciu každoročne preukazovať dodržanie celkového množstva N a celkového množstva P vylúčeného v hnoji na základe techniky uvedenej v písm. a) tohto BAT, mal by postupovať pri výpočte podľa oddielu 4.9.1. VRK.

25. BAT 25: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku do vzduchu pomocou niektorej z techník:

- a) odhad pomocou materiálovej bilancie na základe vylučovania a celkového obsahu dusíka (alebo celkového obsahu amoniakálneho dusíka) prítomného v jednotlivých etapách spracovania hnoja
- b) výpočet pomocou merania koncentrácie amoniaku a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem ISO, vnútroštátnych alebo medzinárodných noriem alebo iných metód, ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou
- c) odhad pomocou emisných faktorov

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 25 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. c)**

Opis **Áno**

Povinnosťou prevádzkovateľa podľa aktuálne platnej národnej legislatívy a integrovaného povolenia je, s využitím určených emisných faktorov, interných záznamov a schváleného postupu výpočtu monitorovať emisie znečisťujúcich látok podliehajúcich poplatkovej povinnosti. Prevádzkovateľ je tiež povinný zistené údaje oznamovať príslušnému Okresnému úradu a Inšpekcii zaslaním hlásení o vzniknutých emisiách na tlačivách NEIS do určeného termínu. Údaje o množstve vylúčeného NH_3 z chovu brojlerov prevádzkovateľ odhaduje pomocou emisných faktorov, určených vo Vestníku č. 5/2008 MŽP SR

26. BAT 26: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

V rámci BAT sa majú pravidelne monitorovať emisie zápachu do vzduchu.

Pri monitorovaní emisií zápachu možno použiť:

- normy EN (napríklad s využitím dynamickej olfaktometrie podľa normy EN 13725 na určenie koncentrácie zápachu)
- pri využití alternatívnych metód, pre ktoré nie sú dostupné normy EN (napríklad meranie/odhad vystavenia zápachu, odhad vplyvu zápachu), možno použiť normy ISO,

vnútroštátne alebo medzinárodné normy, ktoré zabezpečujú získanie údajov s porovnateľnou vedeckou kvalitou.

Zistený stav **BAT 26 nie je uplatňovaný, pretože nebolo podložené obťažovanie zápachom z prevádzky u citlivých receptorov**

Opis **Nie**

27. **BAT 27: Monitorovanie emisií a parametrov procesov**

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie prachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat pomocou niektorej z techník:

- a) výpočet pomocou merania koncentrácie prachu a intenzity vetrania pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou
- b) odhad pomocou emisných faktorov

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 27 nie je a nemusí byť uplatňovaný vzhľadom na náklady súvisiace s meraním**

Opis **Nie**

28. **BAT 28: Monitorovanie emisií a parametrov procesov**

V rámci BAT sa majú monitorovať emisie amoniaku, prachu a/alebo zápachu z jednotlivých budov na ustajnenie zvierat vybavených systémom na čistenie vzduchu pomocou všetkých techník:

- a) overenie výkonnosti systému na čistenie vzduchu prostredníctvom merania amoniaku, zápachu a/alebo prachu v skutočných podmienkach farmy, podľa predpísaného meracieho protokolu a pomocou metód vychádzajúcich z noriem EN alebo iných metód (ISO, vnútroštátne alebo medzinárodné), ktoré zabezpečujú údaje s porovnateľnou vedeckou kvalitou
- b) kontrola efektívnej funkcie systému na čistenie vzduchu (napríklad priebežným zaznamenávaním prevádzkových parametrov alebo pomocou výstražných systémov)

minimálne s uvedenou frekvenciou.

Zistený stav **BAT 28 nie je uplatňovaný, keďže chovné haly nie sú vybavené systémom na čistenie vzduchu**

Opis **Nie**

29. **BAT 29: Monitorovanie emisií a parametrov procesov**

V rámci BAT sa majú monitorovať procesné parametre:

- a) spotreba vody
- b) spotreba el. energie
- c) spotreba paliva
- d) počet prichádzajúcich a odchádzajúcich zvierat v relevantných prípadoch vrátane narodení a úmrtí
- e) spotreba krmiva
- f) tvorba hnoja

najmenej raz ročne.

Zistený stav **BAT 29 je uplatnený použitím kombinácie techník uvedených v písm. a) až f)**

Opis **Áno**

Spotreba vody je v prevádzke monitorovaná tak, že poverený zamestnanec každý deň odpisuje stav na vodomery a zaznamenáva ho do prevádzkovej evidencie. Spotreba elektrickej energie sa mesačne zaznamenáva do internej prevádzkovej evidencie, nafta sa eviduje na základe nákupu a následného preskúšavania dieselagregátu. Spotreba krmiva sa zaznamenáva na základe uchovávaní faktúr o jeho nákupe. Množstvo hnoja je prevádzkovateľom evidované prostredníctvom obchodných dokladov o jeho odbere partnerom podľa platnej zmluvy. Množstvo kadáverov je prevádzkovateľom evidované prostredníctvom dokladov o ich odbere partnerom podľa zmluvy.

ZÁVERY O BAT PRE INTENZÍVNY CHOV HYDINY

30. BAT 32: Monitorovanie emisií a parametrov procesov

Na zníženie emisií amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov brojlerov sa má v rámci BAT použiť niektorá z techník alebo ich kombinácia:

- a) nútené vetranie a napájací systém bez únikov vody (v prípade pevnej podlahy s hlbokou podstielkou)
- b) systém na nútené sušenie podstielky prostredníctvom vnútorného vzduchu.
- c) prirodzené vetranie a vybavenie napájacím systémom bez únikov vody
- d) podstielka na páse na odstraňovanie hnoja a nútené sušenie vzduchom
- e) vyhrievaná ochladzovaná podlaha s podstielkou
- f) použitie systémov na čistenie vzduchu, napríklad: 1. kyselinová práčka plynu, 2. dvojstupňový alebo trojstupňový systém na čistenie vzduchu, 3. bioscruber.

Tabuľka 3.2.

Úroveň znečisťovania súvisiaca s BAT pre emisie amoniaku do vzduchu z jednotlivých budov na chov brojlerov do konečnej hmotnosti 2,5 kg

Parameter	BAT-AEL ⁽¹⁾ [počet kg NH ₃ na miesto pre zviera a rok]
Amoniak vyjadrený ako NH ₃	0,01 – 0,08

(1) Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí uplatňovať pri týchto typoch chovu: chov na hlbokú podstielku, výbehový chov, chov navoľno a úplne voľný chov podľa vymedzenia nariadení Komisie (ES) č. 543/2008 zo 16. júna 2008, ktorým sa zavádzajú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o obchodných normách pre hydinné mäso (Ú. V. EÚ L 157, 17. 6. 2008, s. 46).

(2) Dolná hranica intervalu je spojená s používaním systému na čistenie vzduchu.

Súvisiace monitorovanie je uvedené v položke BAT 25. Úroveň znečisťovania súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT-AEL) sa nemusí dať uplatniť pri ekologickej živočíšnej výrobe.

Zistený stav BAT 32 je uplatňovaný použitím techniky uvedenej v písm. a)

Opis **Áno**

Chov v prevádzke prebieha v uzatvorených jednopodlažných halách bez možnosti výbehu. Prísun čerstvého vzduchu do hál je zabezpečený pomocou automaticky riadenej ventilácie. Systém ustajnenia hydiny je na hlbokú podstielku cca 10 cm slamy respektíve rašeliny (dva turnusy slama jeden turnus rašelina). Podstielka sa naväza na začiatku chovného cyklu na betónovú podlahu hál a následne je zamestnancami ručne rozhrabávaná. Na napájanie hydiny vodou sú používané kvapkové napájačky s niplami, ktoré zabráňujú prípadným únikom vody, keďže voda sa spustí len pri priamom kontakte hydiny s niplom napájačky.

Platné vydané integrované povolenie pre prevádzku neustanovuje celkové množstvo vylúčeného amoniaku v súvislosti s BAT, ale vzhľadom k tomu, že v prevádzke sa vykonáva chov brojlerov na hlbokjej podstielke, sa sledovanie úrovne znečisťovania emisiami amoniaku z chovu brojlerov v takom rozsahu, ako je uvedené v tabuľke 3.2., nemusí uplatňovať.

K. Prílohy správy Nie

1. -

L. Záver – celkové zhodnotenie

Z uskutočnenej kontroly a z preskúmania podkladov predložených prevádzkovateľom vyplynulo, že v súčasnosti sa pri vykonávaní činnosti v prevádzke **uplatňujú** BAT-y č. 2 – 8; 10 – 11; 13; 23; 25; 29; 32 a **neuplatňujú** sa BAT-y č. 1; 9; 12; 14 – 22; 26 – 28, zdôvodnenie ich neuplatňovania je uvedené pri konkrétnom BAT-e.

BAT 24 Inšpekcia vyhodnotila ako neuplatňovaný.

BAT-y č. 30; 31; 33; 34 Inšpekcia nevyhodnotila, keďže ich uplatniteľnosť sa netýka tejto prevádzky, keďže jej činnosť je zameraná na výkrm brojlerov.

Z porovnania podmienok integrovaného povolenia a VRK, ktorým sa ustanovujú závery o BAT pre intenzívny chov hydiny a ošípaných vyplynulo, že integrované povolenie pre prevádzku **neobsahuje, resp. neustanovuje**:

- limity pre celkové množstvo vylúčeného N a P v súvislosti s BAT, ktoré sú uvedené v tabuľkách 1.1. a 1.2. vo VRK pre príslušnú kategóriu zvierat,
- podmienky ani frekvenciu monitorovania celkového množstva N a P vylúčeného v hnoji pomocou niektorých z techník uvedených v BAT 24,

Na základe týchto skutočností Inšpekcia podľa ustanovenia § 11 ods. 2 písm. a) zákona o IPKZ začne konanie z vlastného podnetu, keďže došlo k zmene najlepšej dostupnej techniky, t. j. bol uverejnený právne záväzný akt Európskej únie o záveroch o BAT pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných a prevádzkovateľ bude vyzvaný na predloženie žiadosti o zmenu integrovaného povolenia z dôvodu potreby aktualizácie podmienok povolenia. Prevádzkovateľ je povinný zosúladiť sa s prijatými závermi o BAT do 15. 02. 2021.

M. Podpisy

Za SIŽP:

Ing. Juraj Šimon

Za SIŽP:

RNDr. Martin Jursa

